

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola
Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.
Darba lapas nosaukums: "V.Plūdons "Atraitnes dēls" refleksija un aktualitāte"

Literatūra pamatskolā _____

V.Plūdons "Atraitnes dēls"

Refleksija, aktualitāte

Pildot šo darba lapu, Tu pārdomāsi, kā izdevies saprast poēmas saturu un ideju, apzināsies poēmas aktualitāti, izpētīsi, kuri poēmas tēlus un simbolus, kas kļuvuši par pašsaprotamu kultūras zīmi un piedāvāsi radošas laikmetīgas poēmas interpretācijas iespējas.

Tu esi izlasījis poēmu, kurā autors atklājis galvenā varoņa dzīves notikumus, jūtas un domas īpatnā, mākslinieciski augstvērtīgā, bet ne vienkāršā formā. **Pārstāsti poēmas saturu saviem vārdiem 8 vienkāršos vai mazliet mazāk saliktos teikumos!**

Cik ilgi ir ilgusi poēmas darbība (cik garš laika posms aprakstīts)? _____

Piešķir savus izdomātus virsrakstus 2. un 3.nodaļas posmiem!

2.nodaļa Uz gaismu.	3.nodaļa. Ziedi un salna.
1. _____	4. _____
2. _____	5. _____
3. _____	6. _____
	7. _____

Izskaidro vārda "atraitne" nozīmi! _____

Kāda nozīme ir tam, ka galvenais varonis ir tieši atraitnes dēls?

Autors vēlas izraisīt pēc iespējas spilgtu lasītāja līdzpārdzīvojumu un tāpēc izvēlas galēju rezultātu. Dzīvē vairumā gadījumu šādi "atraitnes dēli" nemirst. **Mēģini iztēloties, kā dzīvē varētu beigties līdzīga jaunekļa stāsts! Vai viņš sasniegtu mērķi? Pamato savas domas!**

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola

Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.

Darba lapas nosaukums: "V.Plūdons "Atraitnes dēls" refleksija un aktualitāte"

Kas ir "mūsdienu atraitnes dēli", kādus jauniešus Tu par tādiem sauktu? Varbūt pat jūties pie tiem piederam vai pazīsti kādu, ko tā varētu dēvēt?

Pārdomājot visu izlasīto, uzraksti, ko, Tavuprāt, poēmā simbolizēja

- kāpšana kalnā _____;
- balti putni _____;
- melns putns _____;
- purvs _____.

Pievērs uzmanību "dailes un zinātnes diženās pils" tēlam! Kādu bieži lietotu metaforu (arī kādas celtnes Rīgā nosaukumu, vispārzināmu "Ausekļa" dzejoli un dziesmu ar tā vārdiem) tā atgādina?

Interesanti, ka galvenais varonis tiek brīdināts - nokļūstot šajā pilī, viņam nāksies "nolaisties spēji bez kautruma (..) dailes jūrā visdziļākā" un "aizsniegt zinības kalna augstumus", kas simbolizē attiecīgi mākslas un zinātnes apguvi. Kāpēc, tavuprāt, metaforas ir tieši šādas?

Poēma vienmēr ir veltīta kādam/kaut kam, tā ir kā sava veida pieminēklis dzejas formā. A.Čaka poēma "Mūžības skartie" ir veltīta latviešu strēlniekiem, E.Virzas "Straumēni" – tradicionālajai latvju sētai un tās dzīvesveidam, I.Ziedoņa "Poēma par pienu" – pienam kā produktam un kā dzīvības simbolam utt. **Šīs poēmas ievadā pats autors ir licis veltījumu "latvju mātei".**

Kāpēc, tavuprāt, autors izvēlējies šādu veltījumu?

Kam VĒL šo poēmu varētu uztvert kā veltījumu? Kāpēc?

Noslēgumā dalies pārdomās un atziņās, kas, atbildot uz jautājumiem, palika nepateiktas!
